

Sygn. akt II AKa 197/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 grudnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku w II Wydziale Karnym w składzie

Przewodniczący	SSA Brandeta Hryniewicka
Sędziowie	SSA Andrzej Czapka (spr.) SSA Piotr Sławomir Niedzielak
Protokolant	Anna Tkaczyk

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Białymstoku – Grzegorza Giedrysa

po rozpoznaniu w dniu 10 grudnia 2013 r.

sprawy:

1) **R. W.**

oskarżonego z art. 310 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

2) **E. S. s. E.**

oskarżonego z art. 310 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 310 § 2 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 11 § 1 k.k.

3) **E. S. (1)s. M.**

oskarżonego z art. 310 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., art. 310 § 2 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

z powodu apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonych i prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku

z dnia 14 maja 2013 r. sygn. akt III K 59/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1) w opisie czynu przypisanego oskarżonym R. W., E. S. s. E. i E. S. (1) s. M. w pkt. 1 pomija, iż „uczynili sobie z popełniania przestępstw stałe źródło dochodu” i eliminuje przepis art. 65 § 1 k.k. z kwalifikacji prawnej i podstawy skazania,

2) w pkt. 3 z kwalifikacji prawnej i podstawy skazania eliminuje przepis art. 12 k.k.,

3) uchyla rozstrzygnięcie z pkt. 7;

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza na rzecz Skarbu Państwa od oskarżonych R. W. i E. S. s. E. po 2.600 złotych, E. S. (1) s. M. kwotę 2.400 złotych tytułem opłaty za II instancję i obciąża ich pozostałymi kosztami procesu za postępowanie odwoławcze w częściach ich dotyczących.

UZASADNIENIE

R. W., E. S. s. E. i E. S. (1)s. M. zostali oskarżeni o to, że:

I. w okresie od 2 września 2009 r. do dnia 17 listopada 2009 w B. i innych miejscowościach okręgu B., działając w krótkich odstępach czasu i w realizacji z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, uczyniwszy sobie z popełnienia przestępstw stałe źródło dochodu, działając wspólnie i w porozumieniu podrobili polskie i obce pieniądze, w tym:

- 211 banknotów o nominale 100 zł serii (...)
- 229 banknotów o nominale 100 zł serii (...)
- 185 banknotów o nominale 100 zł serii (...)
- 31 banknoty o nominale 100 zł serii (...)
- 12 banknotów o nominale 100 zł serii (...)
- 1 banknot o nominale 100 zł serii (...)
- 91 banknoty o nominale 200 zł serii (...)
- 54 banknoty o nominale 200 zł serii (...)
- 32 banknoty o nominale 200 zł serii (...)
- 1 banknot o nominale 200 zł serii (...)
- 2 banknoty o nominale 200 zł serii (...)
- 1 banknot o nominale 200 euro serii (...)
- 73 banknoty o nominale 50 euro serii (...)
- 49 banknotów o nominale 50 euro serii (...)
- 38 banknotów o nominale 50 euro serii b: (...)
- 12 banknotów o nominale 50 euro serii (...)

tj. o czyn z art. 310§1kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 65§1kk

a nadto

E. S. o to, że:

II. w dniu 08 grudnia w S. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej puścił w obieg podrobiony banknot o nominale 100 złotych serii (...) w ten sposób, że wprowadzając w błąd M. W. co do autentyczności opisanego banknotu dokonał nim zapłaty za indyka wartości 100 zł, czym doprowadził w/w do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie po 200 złotych,

tj. o czyn z art. 310§2 kk w zw. z art. 286§1 kk w zw. z art. 12kk

III. w dniu 20 kwietnia 2009 roku w S. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłował puścić w obieg podrobiony banknot o nominale 200 zł serii (...) w ten sposób, że wprowadzając w błąd W. M. co do autentyczności opisanego banknotu chciał nabyć zań towary w postaci papierosów V. i gazety (...), i tym samym doprowadzić pokrzywdzonego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem o wartości 200 złotych, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na rozpoznanie falsyfikatu,

tj. o czyn z art. 13§1 kk w zw. z art. 310§2 kk w zb. z art. 286§1 kk w zw. z art. 12 k

oraz **E. S. o to, że:**

IV. w dniu 08 grudnia 2008 roku w S. działając w krótkich odstępach czasu i w realizacji z góry powziętego zamiaru w celu osiągnięcia korzyści majątkowej puścił w obieg dwa podrobione banknoty o nominale 200 złotych serii (...) w ten sposób, że wprowadzając w błąd L. H. i S. Z. co do autentyczności opisanych banknotów dokonał ich zamiany na autentyczne o nominale 100 złotych, czym doprowadził każdą z wymienionych osób do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie po 200 złotych

tj. o czyn z art. 310§2 kk w zb. z art. 286§1 kk w zw. z art. 12 kk

V. w dniu 30 października 2008 roku w Ł. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w krótkich odstępach czasu i w realizacji z góry powziętego zamiaru na terenie targu puścił w obieg trzy podrobione banknoty o nominale 100 złotych i numerach (...), (...), oraz (...) i jeden o nominale 200 złotych serii (...) w ten sposób, że wprowadzając w błąd inne osoby co do autentyczności opisanych banknotów opłacił nimi dokonywane transakcje kupna sprzedaży, czym doprowadził każdą z wymienionych osób do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie łącznie 500 złotych

tj. o czyn z art. 310§2 kk w zw. z art. 286§1 kk w zw. z art. 12 kk.

Sąd Okręgowy w Białymstoku wyrokiem z dnia 14 maja 2013r. w sprawie III K 59/12:

1. Oskarżonych **R. W., E. S. s. E. i E. S. (1) s. M.** uznał za winnych popełnienia czynu opisanego w pkt. I i za to na mocy art. 310§1kk w zw. z art.12kk w zw. z art.65§1kk skazał ich, a na mocy art. 310§1kk w zw. z art.33§2kk wymierzył im kary:

- **R. W.** 7(siedmiu) lat pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 100(stu) stawek dziennych przyjmując jedną stawkę dzienną za równoważną kwocie 100(stu) złotych,

- **E. S. s. E.** 5(pięciu) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 100(stu) stawek dziennych przyjmując jedną stawkę dzienną za równoważną kwocie 100(stu) złotych,

- **E. S. (1) s. M.** 5(pięciu) lat pozbawienia wolności, oraz karę grzywny w wysokości 100(stu) stawek dziennych przyjmując jedną stawkę dzienną za równoważną kwocie 100(stu) złotych.

2. Oskarżonego **E. S. s. E.** uniewinnił od popełnienia czynu opisanego w pkt. **II.**

3. Oskarżonego **E. S. s. E.** uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt. III i za to na mocy art. 13§1 kk w zw. z art. 310§2 kk w zb. z art. 286§1 kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art.11§2kk skazał go, a na mocy art.14§1kk w zw. z art. 310§2kk w zw. z art.11§3kk wymierzył mu karę 1(jednego)roku pozbawienia wolności.

3. Oskarżonego **E. S. (1) s. M.** w ramach czynów opisanych w pkt. IV i V przyjmując, iż działał on w ramach ciągu przestępstw, uznał go za winnego tego, że w dniu 08 grudnia 2008 roku w S. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej puścił w obieg podrobiony banknot o nominale 200 złotych serii (...) w ten sposób, że wprowadzając w błąd S. Z. co do autentyczności opisanego banknotu dokonał jego zamiany na autentyczny o nominalach po 100 złotych, czym doprowadził S. Z. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 200 złotych, tj. czynu z art. 310§2kk w zb. z art.286§1kk oraz w dniu 30 października 2008 roku w Ł. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej na terenie targu puścił w obieg podrobiony banknot o nominale 200 złotych serii (...) w ten sposób, że wprowadzając w błąd H. G. co do autentyczności opisanego banknotu opłacił nim dokonywaną transakcję kupna sprzedaży, czym doprowadził pracodawcę H. G. N. K. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 200 złotych, tj. czynu z art.310§2kk w zb. z art.286§1kk, i za tak przypisane czyny na mocy art. 310§2kk w zb. z art.286§1kk w zw. z art.11§2kk skazał go, a na mocy art. 310§2kk w zw. z art.11§3kk w zw. z art.91§1kk wymierzył mu karę 1(jednego) roku pozbawienia wolności.

4. Na mocy art.85kk, art.86§1kk w stosunku do oskarżonego E. S. s. E. i na mocy art. 85kk, art.86§1kk i art.91§2kk w stosunku do oskarżonego E. S. (1) s. M. wymierzył: **E. S. s. E.** karę łączną **5(pięciu) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, E. S. (1) s. M.** karę łączną **5(pięciu) lat pozbawienia wolności.**

5. Na mocy art.63§1kk na poczet orzeczonych kar pozbawienia wolności zaliczył oskarżonym okresy tymczasowego aresztowania w sprawie przyjmując jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności za równoważnym jednemu dniowi orzeczonej kary pozbawienia wolności: R. W. od dnia 17 listopada 2009 roku do dnia 04 maja 2011 roku, E. S. (1) s. M. od dnia 17 listopada 2009 roku do dnia 21 września 2010 roku, E. S. s. E. od dnia 30 maja 2012 roku do dnia 09 kwietnia 2013 roku.

7. Na mocy art.45§1kk orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa równowartości korzyści majątkowych osiągniętych z popełnionego przestępstwa przez oskarżonego E. S. (1) s. M. w kwocie 400(czterysta) zł.

8. Na mocy art.46§1kk zobowiązał oskarżonego E. S. (1) s. M. do naprawienia szkody w części poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego S. Z. kwoty 200zł oraz N. K. kwoty 200zł.

9. Zasadził na rzecz Skarbu Państwa od oskarżonych: R. W. kwotę 2600 (dwa tysiące sześćset) zł, E. S. (1) s. M. kwotę 2400 (dwa tysiące czterysta) zł i E. S. s. E. kwotę 2600 (dwa tysiące sześćset) zł tytułem opłaty, oraz obciążył ich kosztami procesu w częściach im przypadających.

Apelacje od powyższego wyroku złożyli obrońcy oskarżonych i prokurator.

Obrońca oskarżonego R. W. na zasadzie art. 427§1 i 2 kpk i art. 438 pkt 2 i 3 kpk wyrokowi zarzucił:

rażącą niewspółmierność (surowość) orzeczonej wobec oskarżonego R. W. kary 7 (siedmiu) lat pozbawienia wolności oraz kary grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych przyjmując jedną stawkę dzienną za równoważną kwocie 100 złotych, bez należytego uwzględnienia dyrektyw sądowego wymiaru kary określonych w art. 53 i 55 kk, w szczególności zaś nieuwzględnienie żadnych okoliczności łagodzących w stosunku do tego oskarżonego, takich jak: młody wiek, jego podrzędna rola w przestępczym procederze oraz brak korzyści majątkowej osiągniętej z przestępstwa.

Wskazując na powyższy zarzut wniósł o:

zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu za czyn przypisany w pkt I kary w najniższym ustawowym wymiarze oraz kary grzywny w niższym wymiarze.

Obrońca oskarżonego E. S. (1) s. M. na zasadzie art. 427§1 i 2 kpk i art. 438 pkt 2 i 3 kpk wyrokowi zarzucił:

1) obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść wyroku a mianowicie:

- art. 7 kpk przez dowolną ocenę zeznań świadków S. Z. i H. G. przez poczynienie błędnych ustaleń faktycznych co do sprawstwa oskarżonego E. S. (1)

- art. 410 kpk przez przyjęcie okoliczności nie ustalonych w toku rozprawy jako dowodów przemawiających o winie oskarżonego,

2) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, który miał wpływ na jego treść a polegający na dowolnym ustaleniu, że oskarżony E. S. (1) wraz z synem E. S. i R. W. w okresie od 2 września 2009r. do 17 listopada 2009r. podrobił polskie i obce pieniądze podczas gdy ustalenia Sądu nie dają podstawy do przyjęcia takiego stanu rzeczy.

Na zasadzie art. 427§1 kpk wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie E. S. (1) od dokonania przypisanych mu przestępstw, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Obrońca oskarżonego E. S. na podstawie art. 427§2 kpk w zw. z art. 438 pkt 2 i 3 kpk wyrokowi zarzuciła:

I. Błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku, który miał wpływ na treść tego orzeczenia, a polegający na ustaleniu, że:

1. oskarżony E. S. usiłował popełnić czyn opisany w art. 310§2 kk w zb. z art. 286§1 kk w zw. z art. 12 kk, w sytuacji, gdy zgromadzony materiał dowodowy w postaci: zeznań świadka W. M., który nigdy nie rozpoznał oskarżonego oraz zeznań świadka L. S., które były wewnątrznie sprzeczne i niespójne – nie daje ku temu wystarczających podstaw,

2. oskarżony E. S. dopuścił się popełnienia przestępstwa opisanego w art. 310§1 kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 65 kk, w sytuacji gdy z materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy wynika jedynie, że bywał na fermie w B., znał R. W., wynajmował pomieszczenia na fermie R. W. wraz z wyposażeniem, natomiast brak jakichkolwiek dowodów na to, iż E. S. dokonywał podrobienia polskich i obcych pieniędzy.

II. Obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść wyroku, a mianowicie:

1. art. 7 kpk poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów wyrażające się w przyznaniu mocy dowodowej zapisowi rozmów telefonicznych – k. 5482-5633, w sytuacji gdy brak w aktach sprawy dowodów potwierdzających, iż którykolwiek z głosów na nagraniach jest głosem oskarżonego E. S.,

2. art. 7 kpk wobec dowolnej, sprzecznej z zasadami logiki, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego oceny zgromadzonego materiału dowodowego, a mianowicie zeznań świadków G. J., A. Z., P. R., R. Z. i K. B. w zakresie, w jakim Sąd uznał, iż wynika z nich, że E. S. raz lub dwa razy w miesiącu zakupywał z zużyte kartridże do drukarek, w sytuacji gdy to jedynie z zeznań świadka A. Z. wynika, że oskarżony bywał w sklepie (...) i to znacznie rzadziej niż ustalił Sąd

3. art. 7 kpk wobec dowolnej, sprzecznej z zasadami logiki, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego oceny zgromadzonego materiału dowodowego, a mianowicie wyjaśnień oskarżonego E. S. w zakresie w jakim Sąd uznał, iż są niewiarygodne z uwagi na fakt, iż twierdził on, że nie zna R. W. ani nie widział sprzętu komputerowego na fermie, w sytuacji gdy oskarżony E. S. nigdy tak nie twierdził, a w wyjaśnieniach złożonych na rozprawie z dnia 11 lutego 2013r. (k. 19818-19819) wyraźnie wskazał, iż znał R. W., wynajął mu pomieszczenia na fermie w B. oraz widział sprzęt komputerowy i prowadzoną przez niego produkcję fałszywych banknotów.

Ponadto na wypadek niepodzielenia powyższych zarzutów, na podstawie art. 427§2 kpk w zw. z art. 438 pkt 1 i 4 kpk podniosła zarzut ewentualny:

III. Obrazę prawa materialnego, a mianowicie przepisu:

1. art. 18§3 kk poprzez wadliwe niezastosowanie w zakresie czynu z pkt 1 wyroku, w sytuacji gdy w oparciu o materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie sposób uznać, iż oskarżony dokonał przypisanego mu czynu, a jedynie można by jego zachowanie rozpatrywać w kategorii pomocnictwa do popełnienia czynu zabronionego w postaci udostępnienia lokalu na fermie w B. i sprzętu komputerowego

2. art. 12 kk poprzez niewłaściwe zastosowanie w zakresie czynu z pkt 3 wyroku i przyjęcie, iż oskarżony działał w warunkach czynu ciągłego, co mogło przekładać się na wysokość wymierzonej mu kary pozbawienia wolności, w sytuacji gdy kwalifikacja prawna czynu nie odpowiada jego opisowi, który dotyczy jednorazowego zachowania oskarżonego podjętego w jednym dniu 20 kwietnia 2009r. i nie zawiera znamion działania w ramach instytucji czynu ciągłego.

IV. Rażąca niewspółmierność kar orzeczonych wobec oskarżonego E. S. za przypisane mu czyny oraz orzeczonej kary łącznej w wysokości 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, która to kara jest niewspółmierna do stopnia zawinienia oskarżonego i nieadekwatna do celów kary.

Wskazując na powyższe, na podstawie art. 427§1 kpk i art. 437§1 i 2 kpk wniosła o:

- zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego E. S. od popełnienia zarzuczanych mu czynów

ewentualnie

- uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W zakresie ewentualnym wniosła o:

zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zakwalifikowanie działania oskarżonego co do czynu z pkt 1 wyroku jako pomocnictwa do popełnienia przestępstwa z art. 310§1 kk oraz wyeliminowanie z kwalifikacji prawnej czynu z pkt 3 wyroku przepisu art. 12 kk oraz poprzez zastosowanie instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary i obniżenie wymierzonej oskarżonemu E. S. kary do 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 5 lat.

Prokurator na podstawie art. 425 kpk, art. 444 kpk i art. 447§2 kpk zaskarżył powyższy wyrok na niekorzyść oskarżonych R. W., E. S. (1) i E. S. w zakresie orzeczenia o karze.

Na podstawie art. 427§1 i 2 kpk, art. 438 pkt 1 i 4 kpk zarzucił:

I. rażąca niewspółmierność orzeczonych wobec oskarżonych R. W., E. S. (1) o E. S. kar pozbawienia wolności za przypisane im czyny oraz orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności w stosunku do oskarżonych E. S. (1) i E. S.;

II. obrazę przepisów prawa materialnego, a w szczególności art. 45§1 kk poprzez orzeczenie od oskarżonego E. S. (1) obowiązku zwrotu równowartości osiągniętej korzyści majątkowej w sytuacji, gdy ta równowartość podlegała zwrotowi na rzecz pokrzywdzonego i tak też została zasądzona.

Na podstawie art. 437§1 i 2 kpk wnosił o:

I. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

1. wymierzenie za czyn I skarżonego orzeczenia:

a) R. W. kary 10 lat pozbawienia wolności

b) E. S. (1) kary 6 lat pozbawienia wolności

c) E. S. kary 8 lat pozbawienia wolności

2. wymierzenie za czyn przypisany E. S. punktem 3 wyroku kary 4 lat pozbawienia wolności
3. wymierzenie za czyn przypisany E. S. (1) punktem 4 wyroku kary 3 lat pozbawienia wolności
4. wymierzenie kar łącznych oskarżonym:
 - a) E. S. (1) 7 lat pozbawienia wolności
 - b) E. S. 8 lat pozbawienia wolności
5. uchylenie orzeczenia w zakresie orzeczenia na podstawie art. 45§1 kk przypadku równowartości korzyści majątkowych osiągniętych z popełnionego przestępstwa przez E. S. (1) z pkt 7 wyroku.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Wszystkie apelacje w zasadniczej swojej części były niezasadne i nie zasługiwały na uwzględnienie, poza zarzutem naruszenia przepisów prawa materialnego tj. art. 45§1 kk (zawartego w apelacji prokuratora), art. 12 kk (zawartego w apelacji obrońcy oskarżonego E. S.) oraz art. 65§1 kk.

Odnosząc się w pierwszej części uzasadnienia do zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę orzeczenia, który zawarty jest w apelacjach obrońców oskarżonych E. S. s. E. i E. S. s. M., a który sprowadza się do zanegowania sposobu oraz wyników dokonanej przez Sąd Okręgowy oceny dowodów, stwierdzić należy, iż jest on całkowicie chybiony.

Autorzy apelacji stanowczo utrzymują, że zebrane w sprawie dowody oraz ustalone na ich podstawie okoliczności winny prowadzić do przeciwnego wniosku, niż ten, do którego doszedł Sąd wyrokujący w pierwszej instancji, czyli do uniewinnienia oskarżonych od stawianych im zarzutów.

Jednak ze stanowiskiem skarżących nie sposób się zgodzić.

Dlatego też zasadnym będzie przytoczenie w tym miejscu poglądu Sądu Najwyższego wyrażonego w wyroku z dnia 24 marca 1975r. II KR 355/75, OSNGP nr 9/75, poz. 84, s. 12, w myśl którego „... zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku jest tylko wówczas słuszny, gdy zasadność ocen i wniosków, wyprowadzony przez sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego nie odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania. Zarzut ten nie może jednak sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami sądu, wyrażonymi w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, lecz do wykazania, jakich mianowicie konkretnie uchybień w zakresie zasad logicznego rozumowania dopuścił się Sąd w ocenie zebranego materiału dowodowego.

Możliwość zaś przeciwstawienia ustaleniom sądu orzekającego odmiennego w tej mierze poglądu nie może prowadzić do wniosku o dokonaniu przez Sąd błędu w ustaleniach faktycznych”.

W świetle przytoczonego poglądu, co należy podkreślić, to obowiązkiem skarżącego – wynikającym z treści art. 427§2 kpk – jest wykazanie dlaczego nie zgadza się z zaskarżonym orzeczeniem i przedstawienie rzeczowej, na ten temat argumentacji.

Tymczasem obrońcy oskarżonych kwestionując ustalenia Sądu ograniczają się w istocie do bardzo ogólnych stwierdzeń lub fragmentów dowodów, pomijając niekorzystne dla siebie i ich kompleksową ocenę.

Odpowiadając na tak postawione zarzuty przypomnieć jedynie należy, iż na zabezpieczonych na fermie w B. fałszywych banknotach 50 Euro, banknotach o nominale 200 zł znajdował się materiał DNA oraz allele o profilu DNA E. S. (1). Ślady zaś materiału genetycznego oskarżonego E. S. zabezpieczono na 113 fałszywych banknotach.

Świadek M. N. zeznał zaś, iż w dacie zakupu zestawu komputerowego (czy też jego odbioru - który następnie został zainstalowany na fermie w B. i służył do produkcji fałszywych banknotów – obaj oskarżeni S. byli w sklepie.

Z zeznań zaś A. Z. – sprzedawcy firmy (...) – wynika, iż oskarżony E. S. przychodził po zakup kartridży – które są wykorzystywane do drukarek.

Istotnym dowodem są też zarejestrowane ich wzajemne rozmowy telefoniczne dotyczące rozwiązań kwestii technicznych, które wystąpiły przy produkcji fałszywych banknotów.

Przypomnieć też należy, iż E. S. już w dniu 20 kwietnia 2009r., a E. S. (1) w dniu 8 grudnia 2008r. dysponowali fałszywymi banknotami, które jak wynika z opinii biegłego były wykonane tą samą techniką i przy zastosowaniu tej samej szaty graficznej, jak te zabezpieczone w późniejszym czasie na fermie w B..

Rozważając zarzuty zgłoszone przez obrońcę oskarżonego E. S., zgodzić się należy ze skarżącym, iż w istocie tenże oskarżony w swoich wyjaśnieniach potwierdził fakt, iż wiedział, że R. W. trudni się produkcją fałszywych banknotów i wówczas nakazał mu opuścić wynajmowane pomieszczenia. Miało to być jednak bezpośrednio przed ujawnieniem tego procederu.

Tak też zinterpretował te wyjaśnienia Sąd Okręgowy na k. 4 swojego uzasadnienia a dokonał ich całościowej oceny na wskazanej przez obrońcę k. 12. Słusznie też Sąd Okręgowy w swoim uzasadnieniu wskazał na fakt logowania się w podobnym czasie do stacji bazowej w B. telefonów należących do oskarżonych, co potwierdza ich wzajemne kontakty i spotkania na terenie B..

Odnosnie zaś czynów jednostkowych przypisanych oskarżonym E. S. i E. S. (1) zeznania obciążające ich złożyli przede wszystkim H. G. i S. Z. (odnośnie E. S. (1)) oraz L. S. (odnośnie E. S.).

Faktem przy tym jest, iż zeznania tych świadków w toku postępowania ewaluowały, to jednak co należy podkreślić – w pierwszej fazie postępowania nie mieli oni wątpliwości co do ich rozpoznania a wątpliwości te zaczęły narastać w miarę upływu czasu. Nie było jednak tego rodzaju sytuacji by w jakiegokolwiek fazie tego postępowania, wskazani świadkowie wykluczyli ich udział w tych przestępstwach czy też wcześniejsze rozpoznanie.

Podkreślić przy tym należy, iż w dniu 30 października 2008r. w Ł. logował się telefon E. S. (1) s. M. i jak też wcześniej wskazano wszystkie te banknoty były wykonane tą samą techniką jak te zabezpieczone w późniejszym czasie na fermie w B..

Wszystkie te i inne dowody dokładnie omówił i przeanalizował w swoim uzasadnieniu Sąd Okręgowy i dlatego też nie ma potrzeby ich powtórnie przytaczać, tym bardziej, iż ich ocenę Sąd Apelacyjny w pełni podzielił i zaaprobował.

Odnosząc się zaś do zarzutu obrazu przepisów postępowania tj. art. 7 kpk i 410 kpk zawartego w apelacji obrońcy oskarżonego E. S. i E. S. (1) stwierdzić należy, iż skarżący upatrują ich zasadność w dokonaniu przez Sąd dowolnej oceny zeznań świadków S. Z. i H. G. oraz G. J., A. Z., P. R. , R. Z., K. B. oraz przyznaniu mocy dowodowej zapisowi rozmów telefonicznych i oceny wyjaśnień oskarżonego E. S..

Rozważając tak sformułowane zarzuty, w tym miejscu należy wskazać, iż obdarzenie wiarą jednych dowodów (czy też w ich części) z którymi Sąd stykał się bezpośrednio oraz odmówienie wiary innym jest prawem Sądu I instancji i znajduje umocowanie w art. 7 kpk. Zdaniem Sądu Apelacyjnego dokonana przez Sąd Okręgowy ocena dowodów, poprzedzona ujawnieniem całokształtu okoliczności sprawy, stanowiła wynik rozważania wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonych, a także została w sposób należyty – z uwzględnieniem wiedzy i doświadczenia życiowego uargumentowana w uzasadnieniu wyroku.

Tym samym pozostaje ona pod ochroną tego przepisu.

Apelacje nie przedstawiają zaś żadnych przekonujących i logicznych argumentów, które pogląd ten mogłyby skutecznie podważyć. Wnikliwa analiza uzasadnienia Sądu Okręgowego wskazuje z jakich powodów i dlaczego – pomimo występujących w późniejszej fazie postępowania rozbieżności – oparł się na ich zeznaniach złożonych w śledztwie, o czym też była mowa wcześniej.

Przejawem naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów nie może być również uznanie za wiarygodne zapisu rozmów telefonicznych pomiędzy oskarżonymi S.. Przypomnieć bowiem należy, iż na rozprawie w dniu 7 maja 2013r. – (k. 19980) strony (a więc także skarżący) wniosowały na podstawie art. 394§1 i 2 kpk o zaliczenie zapisów z tych rozmów w poczet materiału dowodowego, żadna ze stron nie wniosowała też o ich odczytanie.

W związku z taką postawą stron, nie można czynić sądowi, w realiach niniejszej sprawy, tego rodzaju zarzutu.

Zgodzić się przy tym należy ze skarżącym, iż nie wszyscy wskazani pracownicy firmy (...) rozpoznali E. S., jako osobę kupującą zużyte kartridże, gdyż ich zeznania dotyczyły także pozostałych współoskarżonych (R. W.), jak i kwestii technicznych.

Tego rodzaju przyjęte przez Sąd ogólne sformułowanie nie mogło więc deprecjonować ustaleń Sądu w tym zakresie, gdyż na te ustalenia nie miało żadnego wpływu, jeżeli zważy się chociażby na zeznania A. Z..

Kwestia oceny wyjaśnień oskarżonego E. S. została zaś omówiona we wcześniejszej części uzasadnienia.

Reasumując stwierdzić należy, iż ustalenia faktyczne zostały dokonane przez Sąd Okręgowy w oparciu o wszechstronną analizę całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego, co w pełni wynika z motywów zaskarżonego wyroku sporządzonych zgodnie z wymogami art. 424§1 kpk.

W tej sytuacji nie można zaakceptować stwierdzenia zawartego w apelacjach, że orzeczenie o winie E. S. i E. S. (1) oparto tylko na dowodach obciążających, a pominięto dowody korzystne dla tych oskarżonych, czyli, że Sąd meriti dopuścił się obrazy art. 410 kpk.

Odnosząc się zaś do zarzutu obrazy prawa materialnego zawartego w apelacji prokuratora i obrońcy oskarżonego E. S., stwierdzić należy, iż jest on w części uzasadniony.

Faktem jest bowiem, iż w zakresie czynu przypisanego oskarżonemu E. S. w pkt 3 Sąd Okręgowy powołał przepis art. 12 kk, który jest przepisem normującym instytucję tzw. czynu ciągłego, to jest czynu zabronionego popełnionego niejako „na raty”, a więc więcej jak jednym zachowaniem w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru. Tego rodzaju sytuacja, w odniesieniu do tego czynu, jednak nie zachodzi. Zachowanie oskarżonego opisane w tym punkcie było bowiem jednorodne, a więc popełnione w wyniku jednego zachowania.

W związku z tym należało przepis art. 12 kk wyeliminować z kwalifikacji prawnej tego czynu i podstawy skazania.

Błędnie również Sąd Okręgowy w pkt 7 orzeczenia nałożył na oskarżonego E. S. (1) s. M. na mocy art. 45§1 kk obowiązek zwrotu równowartości osiągniętej korzyści majątkowej, w sytuacji gdy w pkt 8 orzeczenia zobowiązał tegoż oskarżonego do naprawienia szkody, powstałej w wyniku dokonania tożsamego czynu. Zgodnie zaś z cyt. przepisem art. 45§1 kk „przypadku nie orzeka się..., jeżeli korzyść lub jej równowartość podlega zwrotowi pokrzywdzonemu”, a tak, jak wskazano wyżej orzeczono w pkt 8 orzeczenia.

Odnosząc się zaś do zarzutu naruszenia przepisu art. 18§3 kk, zawartego w apelacji obrońcy oskarżonego E. S., stwierdzić należy, iż jest bezzasadny.

Istotą współsprawstwa jest wspólne wykonanie czynu zabronionego oraz zachodzące między współsprawcami porozumienie. Porozumienie to powinno obejmować realizację całości ustawowych znamion czynu zabronionego (Marek, Komentarz, s. 151-152; wyrok Sądu Najwyższego z 22 listopada 1971r., Rw 1202/71, OSNKW 1972, nr 3, poz. 54).

Takie też zachowanie należy przypisać oskarżonemu E. S.. Jego udział w dokonaniu tego czynu nie polegał bowiem tylko na udostępnieniu lokalu (jak podnosi skarżący) – ale na realizacji całości ustawowych znamion tego czynu, tj. od chwili rozpoczęcia przygotowania produkcji fałszywych banknotów do jego finalnego końca (o czym też była mowa wcześniej).

Zachowanie oskarżonego E. S. nie mogło więc być zakwalifikowane jako forma pomocnictwa, które realizuje się jedynie w ułatwieniu innej osobie popełnienia czynu zabronionego. Podkreślić należy, iż zasadniczym elementem odróżniającym tę formę zachowania od współsprawstwa jest właśnie pojęcie „porozumienia” obejmującego realizację całości ustawowych znamion czynu zabronionego.

Rozważając tego rodzaju zarzuty należy przy tym z urzędu stwierdzić (poza zarzutami zgłoszonymi przez skarżących), iż Sąd Okręgowy w zakresie czynu przypisanego oskarżonym w pkt 1 dopuścił się obrazy przepisu art. 65§1 kk.

Uznając oskarżonych za winnych przestępstwa z art. 310§1 kk w zw. z art. 12 kk, popełnionego w warunkach art. 65§1kk, należało wykazać że sprawcy uczynili sobie z popełnienia tego czynu stałe źródło dochodu. Pod pojęciem „stałego źródła dochodu” rozumie się zaś sytuację, gdy działalność przestępcza jest jedynym źródłem dochodu sprawcy, jak i wówczas, gdy stanowi dodatkowe, ale regularne źródło dochodu (wyrok Sądu Najwyższego z 20.XII.1971r., IKR 249/71, OSNKW 1972, nr 5, poz. 87).

Z treści ustalonego stanu faktycznego przez Sąd Okręgowy nie wynika zaś by oskarżeni rzeczywiście z prowadzonej działalności przestępczej (podrobienia banknotów) w takiej formie i zakresie dochód osiągnęli. Również, przy tym, oceniając przyjętą kwalifikację prawną tego przestępstwa, Sąd Okręgowy nie tylko nie uzasadnił zasadności przyjęcia tego obostrzenia (art. 65 kk), a w ogóle pominął ten przepis.

Nadmienić również należy, iż oskarżyciel publiczny w swojej skardze (k. 13442-13443) nie zarzucił oskarżonym R. W. i E. S. (1) popełnienia tego przestępstwa w warunkach art. 65 kk. W stosunku do tych oskarżonych Sąd Okręgowy wyszedł więc poza granice aktu oskarżenia, nie informując stron o tego rodzaju zmianie (uniemożliwiając tym samym wypowiedzenie się w tej kwestii stronom, co mogło mieć wpływ na treść rozstrzygnięcia). Tego rodzaju zarzut oskarżyciel publiczny (notabene źle sformułowany i tak też przyjęty przez Sąd) postawił zaś jedynie oskarżonemu E. S. (k. 19724), co jednak również w jakikolwiek sposób nie zostało wykazane w ustalonym przez Sąd stanie faktycznym.

Nadmienić należy, iż pozostałe dokonane przez Sąd Okręgowy zmiany w opisie czynu przypisanego oskarżonym E. S. (1) i R. W. (w stosunku do „pierwotnego aktu oskarżenia błędnie wyartykułowanego w wstępnej części wyroku) zostały wskazane w ustalonym stanie faktycznym i omówione, w związku z czym należało je zaakceptować (dotyczące np. ilości wyprodukowanych banknotów).

Odnosząc się do zarzutu rażącej niewspółmierności orzeczonych wobec oskarżonych kar – surowości w apelacjach obrońców oskarżonych R. W. i E. S. i łagodności w apelacjach prokuratora wobec wszystkich oskarżonych, stwierdzić jednoznacznie należy, iż zarzut ten jest całkowicie bezzasadny.

Mając na uwadze treść przedstawionego zarzutu stwierdzić przede wszystkim należy, iż zarzut ten jako z kategorii ocen, można zasadnie podnieść jedynie wówczas, gdy kara, jakkolwiek mieści się w granicach ustawowego zagrożenia, to nie uwzględnia w sposób właściwy, zarówno okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowości sprawcy, a więc gdy w społecznym odczuciu jest karą niewspółmierną (OSNKW 1985, z. 7-8, poz. 60). Chodzi zatem o takie sytuacje, w których zachodzi wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez Sąd I instancji, a karą, jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego zastosowania dyrektyw wymiaru kary, przewidzianych w art. 53§1 i 2 kk (OSNG 1974, z. 3-4, poz. 51).

Zdaniem Sądu Apelacyjnego taka sytuacja w niniejszej sprawie – w stosunku do wszystkich oskarżonych – nie ma miejsca, bowiem z analizy uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że Sąd Okręgowy wymierzając im kary miał na uwadze wszystkie okoliczności, mające wpływ na jej wymiar, o których mowa w art. 53§1 i 2 kk, w tym rolę każdego

z nich w dokonaniu przypisanego im czynu, a także okoliczności popełnienia tego przestępstwa jak i znaczny stopień ich społecznej szkodliwości.

Należy też podkreślić, iż przypisany im czyn z art. 310§1 kk w zw. z art. 12 kk jest zbrodnią, zagrożoną karą od 5 lat pozbawienia wolności do 15 lat albo karze 25 lat pozbawienia wolności.

Wymierzone więc oskarżonym kary oscylują w dolnych granicach zagrożenia, przyłączeniu zaś kar jednostkowych Sąd zastosował najbardziej korzystną dla oskarżonych zasadę – pełnej absorpcji.

Można więc stwierdzić, iż orzeczone wobec oskarżonych kary pozbawienia wolności i grzywny są stosunkowo łagodne, nie jednak w stopniu rażącym, co dopiero zgodnie z treścią art. 438 pkt 4 kpk mogłoby doprowadzić do jej zaostrzenia.

Również przy tym zmiana wyroku dokonana przez Sąd Apelacyjny, poprzez wyeliminowanie przepisu art. 65 §1 kk z kwalifikacji prawnej przypisanego im czynu w pkt 1, nie dawała podstaw do złagodzenia tak orzeczonych przez Sąd Okręgowy kar.

Z tych wszystkich względów na podstawie art. 437§1 kpk Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.

O kosztach sądowych za II instancję orzeczono na podstawie art. 636§1 kpk i art. 8 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych (Dz.U. Nr 163, poz. 1348).

A.